

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 20 maj 2022
(OR. en)

9348/22

**Interinstitutionellt ärende:
2022/0150 (NLE)**

**AELE 23
EEE 24
N 30
ISL 16
FL 16
MI 408
BUDGET 6
ECOFIN 459**

FÖRSLAG

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	16 maj 2022
till:	Rådets generalsekretariat
Komm. dok. nr:	COM(2022) 205 final
Ärende:	Förslag till RÅDETS BESLUT om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande ändringen av protokoll 31 (om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna) och protokoll 32 (om finansiella villkor för genomförandet av artikel 82) till EES-avtalet (InvestEU)

För delegationerna bifogas dokument – COM(2022) 205 final.

Bilaga: COM(2022) 205 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.5.2022
COM(2022) 205 final

2022/0150 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande ändringen av protokoll 31 (om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna) och protokoll 32 (om finansiella villkor för genomförandet av artikel 82) till EES-avtalet

(InvestEU)

(Text av betydelse för EES)

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag rör ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén i samband med det planerade antagandet av gemensamma EES-kommitténs beslut om ändring av protokoll 31 till EES-avtalet (om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna) och protokoll 32 till EES-avtalet (om finansiella villkor för genomförande av artikel 82).

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. EES-avtalet

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-avtalet*) säkerställer lika rättigheter och skyldigheter på den inre marknaden för medborgare och ekonomiska aktörer i EES. Enligt EES-avtalet ska EU-lagstiftningen om de fyra friheterna införlivas i alla 30 EES-stater, dvs. EU:s medlemsstater samt Norge, Island och Liechtenstein. EES-avtalet omfattar även samarbete på andra viktiga områden såsom forskning och utveckling, utbildning, sociala frågor, miljöfrågor, konsumentskydd, turism och kultur, vilka gemensamt benämns ”angränsande och övergripande politikområden”. Avtalet trädde i kraft den 1 januari 1994. Europeiska unionen och dess medlemsstater är parter i EES-avtalet.

2.2. Gemensamma EES-kommittén

Gemensamma EES-kommittén ansvarar för förvaltningen av EES-avtalet. Kommittén är ett forum som gör det möjligt att utbyta åsikter om frågor som rör EES-avtalets funktion. Dess beslut fattas i samförstånd.

2.3. Gemensamma EES-kommitténs planerade akt

Gemensamma EES-kommittén förväntas anta gemensamma EES-kommitténs beslut (*den planerade akten*) om ändring av protokoll 31 till EES-avtalet om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna samt protokoll 32 om finansiella villkor för genomförande av artikel 82.

Syftet med den planerade akten är att utvidga samarbetet mellan de avtalsslutande parterna i EES-avtalet till att omfatta deltagande i programmet InvestEU för Eftastaterna i EES. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017¹ ska därför införlivas med EES-avtalet.

Eftersom Liechtenstein inte uttryckt intresse för att delta i programmet InvestEU rör utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén endast Norge och Island. Eftastaterna i EES valde också att inte delta i InvestEU:s rådgivningscentrum och kan välja att delta i en eller flera finansiella produkter inom InvestEU-fondens EU-komponent. För att möjliggöra ett lämpligt ekonomiskt bidrag från Eftastaterna i EES ska sådana bidrag baseras på riskprofilen för de finansiella produkter som de väljer att delta i. Bidraget från Eftastaterna i EES ska öka EU-garantin.

Vid beräkningen av det ekonomiska bidraget från Eftastaterna i EES till InvestEU-fonden är det tänkbart att proportionalitetsfaktorn enligt artikel 82.1 i EES-avtalet för budgetposter inte

¹ EUT L 107, 26.3.2021, s. 30.

korrekt återspeglar andelen av deltagande i InvestEU-fonden via de relevanta finansiella produkterna. I enlighet med artikel 8 i protokoll 32 ska Eftastaterna därför ingå avtal om deltagande med EU, företrätt av kommissionen. Med tanke på det ekonomiska bidraget via de valda finansiella produkterna måste man i avtalen om deltagande reglera fastställande av beloppen för Eftastaternas ekonomiska bidrag till EU-garantin, fastställande av villkor för användningen av bidraget, fastställande av hur ofta och hur mycket bidraget ska betalas och fastställande av regler för återbetalning av utnyttjade medel och inkomster till Eftastaterna.

I överensstämmelse med EU:s budgetpolitik kan deltagande i en EU-verksamhet ske först efter det att motsvarande ekonomiska bidrag har betalats. Betalningen kan emellertid göras när detta utkast till rådets beslut har antagits och EU:s betalningsbegäran som fastställs av Europeiska kommissionen har överlämnats till Eftastaterna i EES.

För att överbrygga perioden mellan 1 januari 2022 och mottagandet av respektive betalning ska utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén tillämpas retroaktivt från och med 1 januari 2022. Den retroaktiva verkan påverkar inte berörda personers rättigheter och skyldigheter och är förenlig med principen om berättigade förväntningar.

Den planerade akten kommer att bli bindande för parterna i enlighet med artiklarna 103 och 104 i EES-avtalet.

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Kommissionen överlämnar utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén till rådet för antagande som unionens ståndpunkt. Kommissionen hoppas kunna lägga fram unionens ståndpunkt i gemensamma EES-kommittén så snart som möjligt.

Innehållet i och karaktären på det bifogade utkastet till beslut av gemensamma EES-kommittén går utöver vad som kan anses vara rent tekniska anpassningar i den mening som avses i artikel 1.3 i rådets förordning nr 2894/94. Unionens ståndpunkt ska därför fastställas av rådet.

4. RÄTTLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet *akter med rättslig verkan* omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”².

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Gemensamma EES-kommittén är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen EES-avtalet. Den akt som ska antas av gemensamma EES-kommittén utgör en akt med rättslig

² Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

verkan. Den planerade akten kommer att vara bindande enligt internationell rätt i enlighet med artiklarna 103 och 104 i EES-avtalet.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar EES-avtalets institutionella ram. Därför är den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet artikel 218.9 i EUF-fördraget jämförd med artikel 1.3 i rådets förordning nr 2894/94 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller beståndsdelar varav den ena kan sägas vara huvudsak och den andra bisak, måste beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till huvudsaken.

Vad gäller en planerad akt som samtidigt har flera syften eller beståndsdelar, vilka är oskiljaktigt förbundna med varandra utan att det eller den ena är av underordnad betydelse i förhållande till det eller den andra, måste den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget undantagsvis inbegripa de däremot svarande olika rättsliga grunderna.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet ska överensstämma med den materiella rättsliga grunden för den rättsakt som det införlivar med EES-avtalet.

InvestEU-programmet grundar sig på avdelningarna ”Industri” och ”Ekonomisk, social och territoriell sammanhållning” i EUF-fördraget (artikel 173 och artikel 175 tredje stycket).

Den materiella rättsliga grunden för det föreslagna beslutet omfattar därför följande bestämmelser: artikel 173 och artikel 175 tredje stycket i EUF-fördraget.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för förslaget till beslut bör vara artiklarna 173 och 175 tredje stycket i EUF-fördraget jämförda med artikel 218.9 i EUF-fördraget och artikel 1.3 i rådets förordning (EG) nr 2894/94 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

5. BUDGETKONSEKVENSER

Norge och Island ska bidra ekonomiskt till unionens budget. Det exakta beloppet kommer att fastställas i enlighet med bestämmelserna i EES-avtalet när detta utkast till rådets beslut har antagits.

6. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom gemensamma EES-kommitténs akt kommer att ändra protokoll 31 till EES-avtalet om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna samt protokoll 32 om finansiella villkor för genomförandet av artikel 82 är det lämpligt att den offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* efter antagandet.

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande ändringen av protokoll 31 (om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna) och protokoll 32 (om finansiella villkor för genomförandet av artikel 82) till EES-avtalet

(InvestEU)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 173 och artikel 175 tredje stycket jämförda med artikel 218.9,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2894/94 av den 28 november 1994 om formerna för genomförandet av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet³, särskilt artikel 1.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och
av följande skäl:

- (1) Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet⁴ (*EES-avtalet*) trädde i kraft den 1 januari 1994.
- (2) Enligt artikel 98 i EES-avtalet får gemensamma EES-kommittén besluta att ändra bland annat protokoll 31 till EES-avtalet om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna och protokoll 32 om finansiella villkor för genomförandet av artikel 82..
- (3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523⁵ bör införlivas med EES-avtalet.
- (4) Protokoll 31 (om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna) till EES-avtalet och protokoll 32 (om finansiella villkor för genomförandet av artikel 82) till EES-avtalet bör därför ändras i enlighet med detta.
- (5) Den ståndpunkt som ska intas i gemensamma EES-kommittén bör grunda sig på det utkast till beslut av gemensamma EES-kommittén som åtföljer det här beslutet.

³ EGT L 305, 30.11.1994, s. 6.

⁴ EGT L 1, 3.1.1994, s. 3.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107, 26.3.2021, s. 30).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som ska intas på unionens vägnar i gemensamma EES-kommittén beträffande den föreslagna ändringen av protokoll 31 (om samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna) och protokoll 32 (om finansiella villkor för genomförandet av artikel 82) till EES-avtalet ska grunda sig på det utkast till beslut av gemensamma EES-kommittén som åtföljer det här beslutet.

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft samma dag som det antas.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*